

ROZVOJOVÁ POLITIKA EU

Listopad 2024

LOGIKA ROZVOJOVÉ POLITIKY EU

- Spousta aktérů a zdrojů – členské státy samy a skrze EDF, Evropská komise
- Historická odpovědnost za koloniální minulost
- Zajištění si přísunu základních surovin
- Otevření bývalých kolonií obchodu a investicím
- Vlajková loď zahraniční politiky před tím, než vznikla společná zahraniční politika

MINULOST

- Jisté formy rozvojové pomoci lze vysledovat už v začátcích evropské integrace – francouzské kolonie ve světě
- První dekády lze pojmenovat „post-koloniální rozvojová politika“
- 1963 – Smlouva z Yaoundé – formalizace rozvojové politiky směrem k 18 africkým státům
- Zemědělství a infrastruktura
- 1975 – Dohoda z Lomé

MAASTRICHT – 3Cs

- Koordinace – ČS a EK, též koordinace s jinými mezinárodními tělesy
- Komplementarita – rozvojová politika jako sdílená mezi ČS a EU
- Koherence – rozvojové cíle mají být začleněny do všech politik EU

DOHODA Z COTONOU

- „Triumf realismu nad idealismem“
- Vyjednáno 2000 s platností na 20 let, nyní hledání možností post-Cotonou
- Velké změny v logice rozvojové pomoci – ta se stále více stává součástí zahraniční politiky
- Politické a bezpečnostní otázky (mír, vládnutí, migrace)
- Kondicionalita – pomoc založena nejen na potřebách, ale také na výkonu
- Konec obecného nerekipročního modelu – kontroverzní EPAs
- Country Strategy Papers
- Dlouhá tranzice směrem k další dohodě

The Cotonou Agreement is the EU's framework for cooperation with:

79
countries

16
in the Caribbean

48
in Africa

15
in the Pacific

+1.5
billion people
covered by the
agreement

Funding

€30.5
billion
for 2014-2020

3 cooperation pillars

Political

Development

Trade

SAMOJSKÁ DOHODA

- Nakonec podepsáno až v listopadu 2023, uplatňováno provizorně od ledna 2024
- Obsahuje principy a pokrývá následující prioritní oblasti :
- Democracie a lidská práva
- Udržitelný ekonomický růst a rozvoj
- Klimatická změna
- Lidský a sociální rozvoj
- Mír a bezpečnost
- Migrace a mobilita

EVERYTHING BUT ARMS

- Vytvořeno 2001
- Preferenční přístup na trh pro LDCs
- Podkopává solidaritu mezi zeměmi ACP

EVROPSKÝ KONSENZUS O ROZVOJI

- 2005
- Rozsáhlé debaty mezi členskými státy
- „Normativní síla Evropa“
- Bezpečnost jako podmínka rozvoje
- V roce 2017 přijat nový dokument v rámci Agendy 2030 OSN

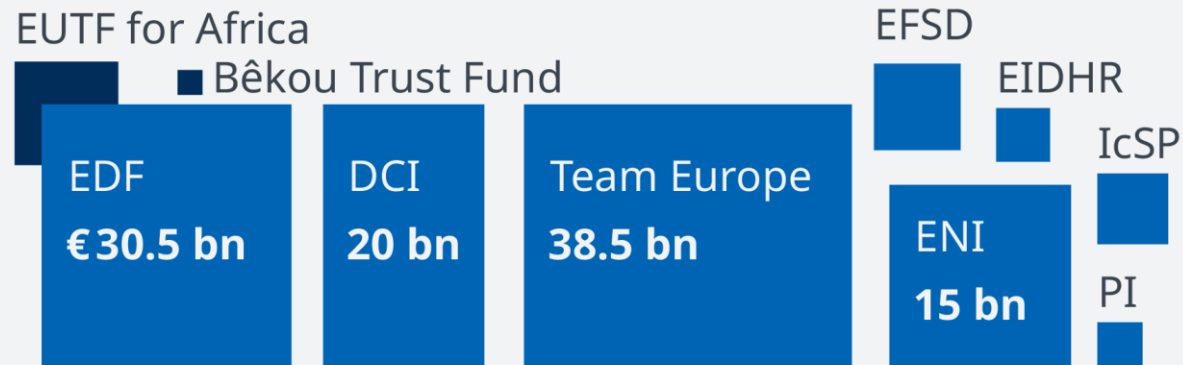
EDF

- Specifický – stál mimo rozpočet EU, je plněn přímo členskými státy – od roku období 2021-2027 změna, stal se součástí rozpočtu EU jako část NDICI
- Představoval 30 procent veškerých prostředků rozvojové pomoci EU
- Postupně narůstal až na 22 miliard EUR (2008-13), 30 miliard EUR (2014-20) – minimální nárůst
- Dobrá „value for money“

The EU combines its development funds into one big scheme

Elements integrated into the Neighbourhood Development, Integration and Cooperation Instrument (NDICI) 2021–27

NDICI
€80 billion

Source: European Parliament, Briefing PE 694.414

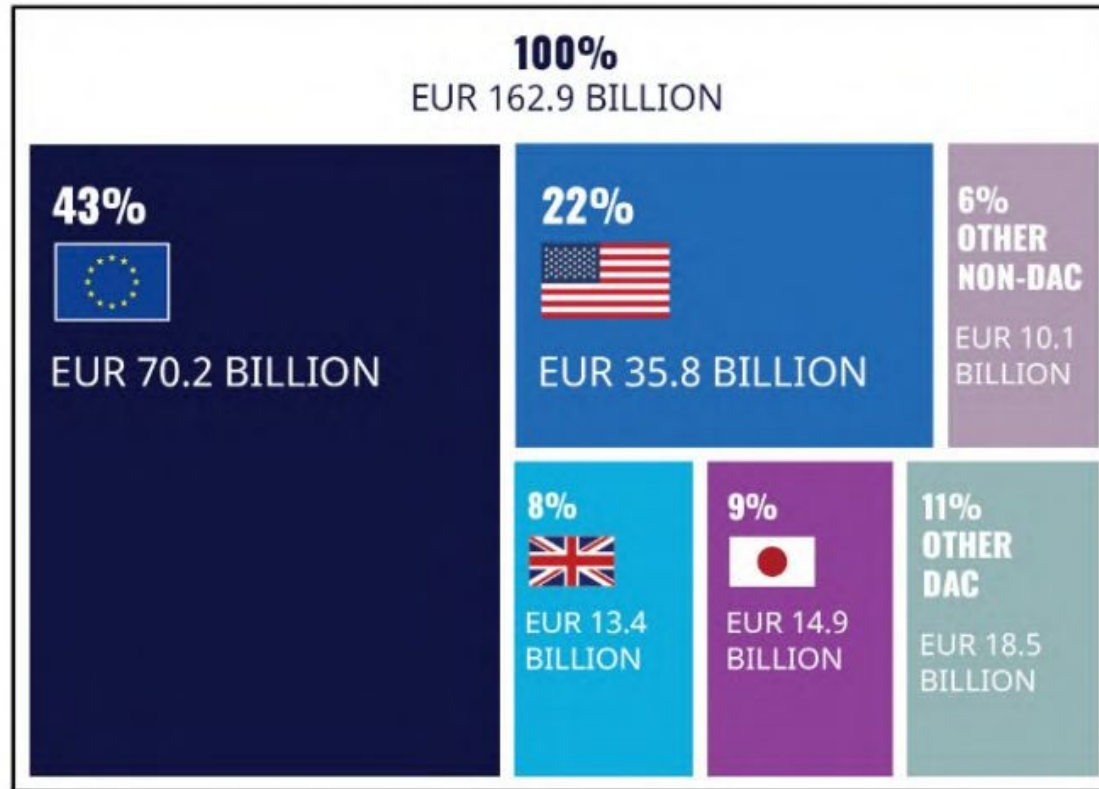

EU ODA ZÁVAZKY

- Celková ODA zemí EU by měla být 0.7 procenta HND ve starých členských státech a 0.33 procenta v nových
- Economická krize vedla ke škrtům v ODA
- ČS platily v roce 2011 v průměru 0.43 procenta, 2015 naprostá většina závazek nesplnila
- Nyní cíl do 2030
- V současné době se EU dostala nad 0.5 procenta

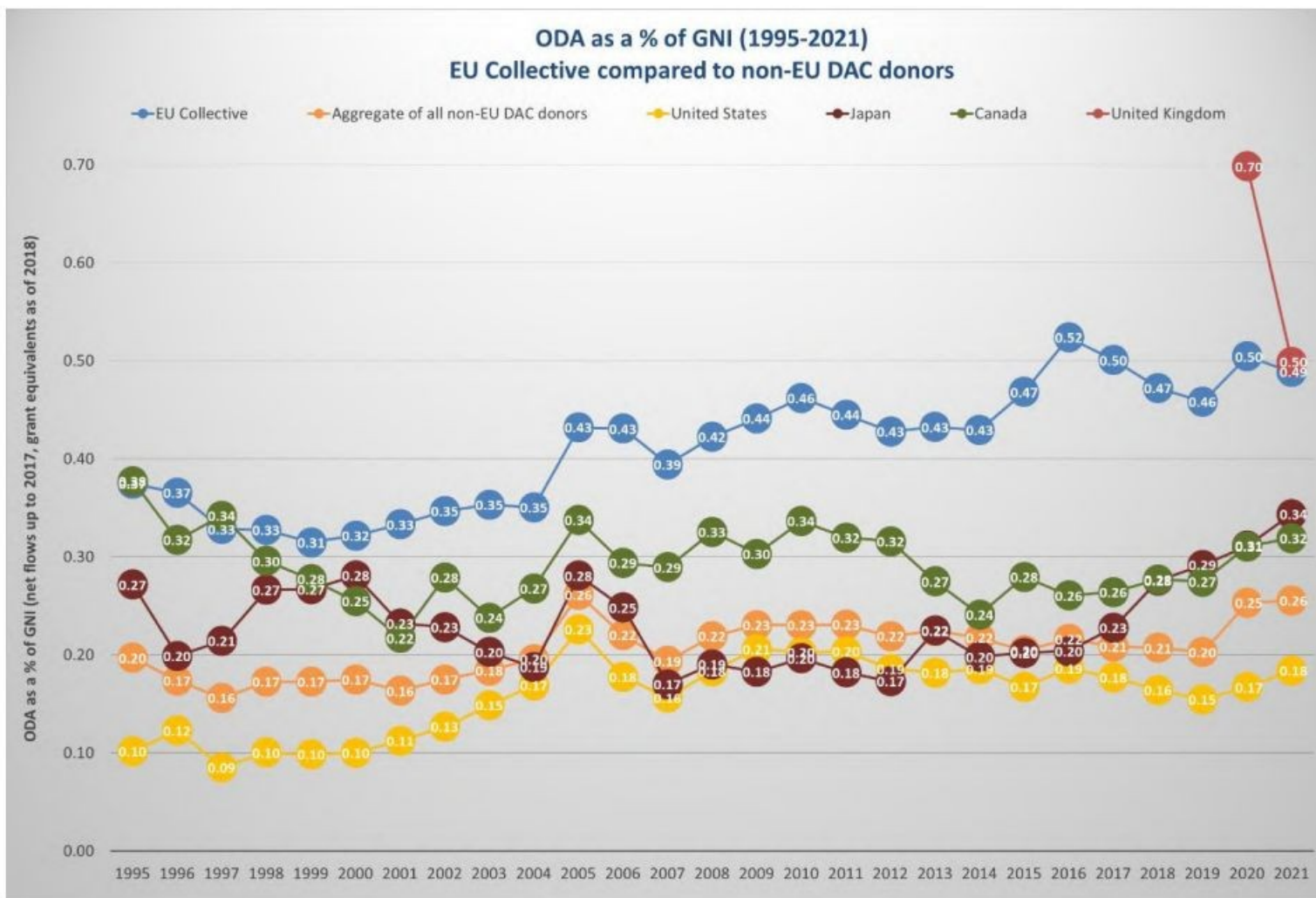
OFFICIAL DEVELOPMENT ASSISTANCE

Preliminary figures for 2021 ODA
Source: OECD, April 2022

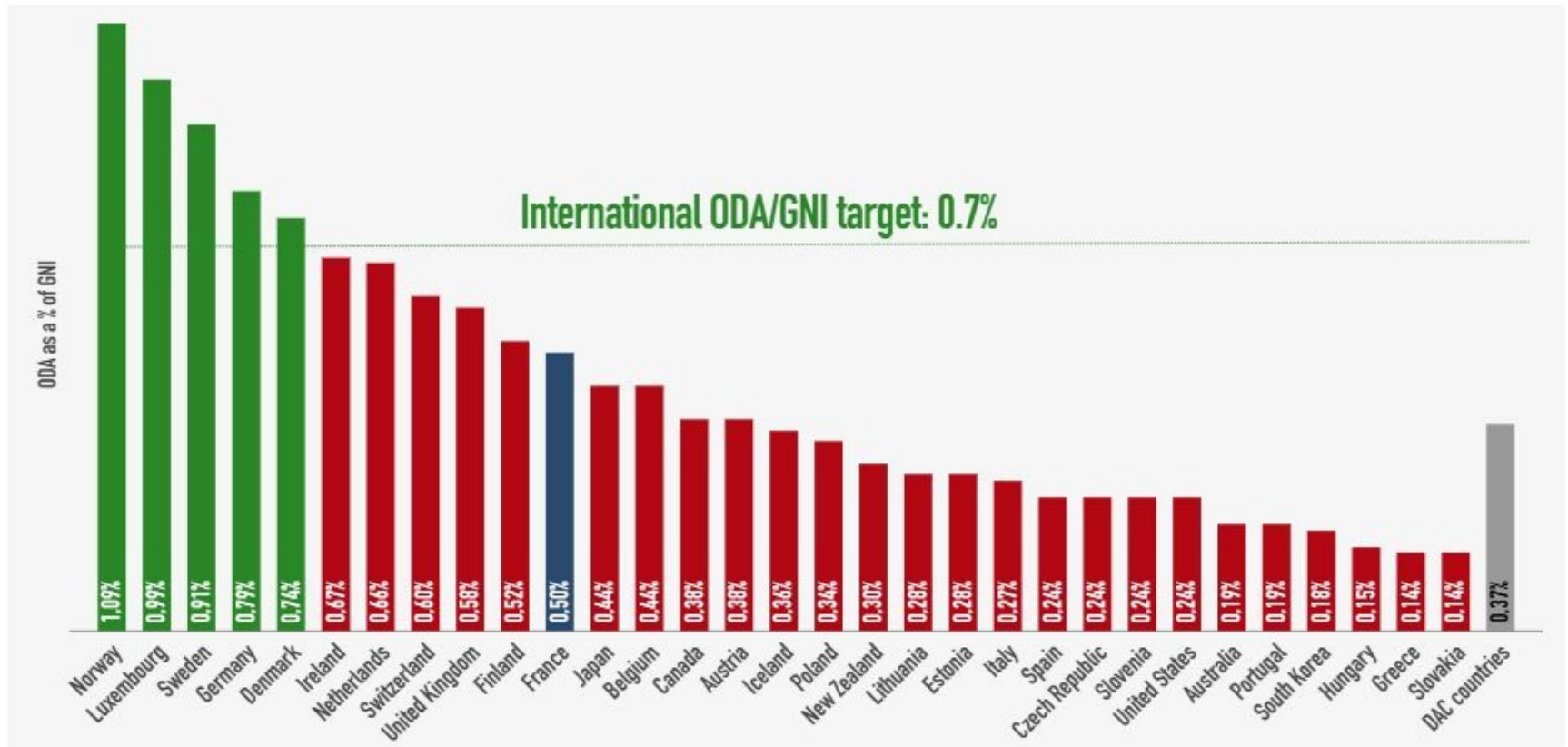
Figure 2 – EU collective ODA as a % of GNI compared to non-EU DAC providers over time

OFFICIAL DEVELOPMENT ASSISTANCE (ODA) BY THE OECD DEVELOPMENT ASSISTANCE COMMITTEE

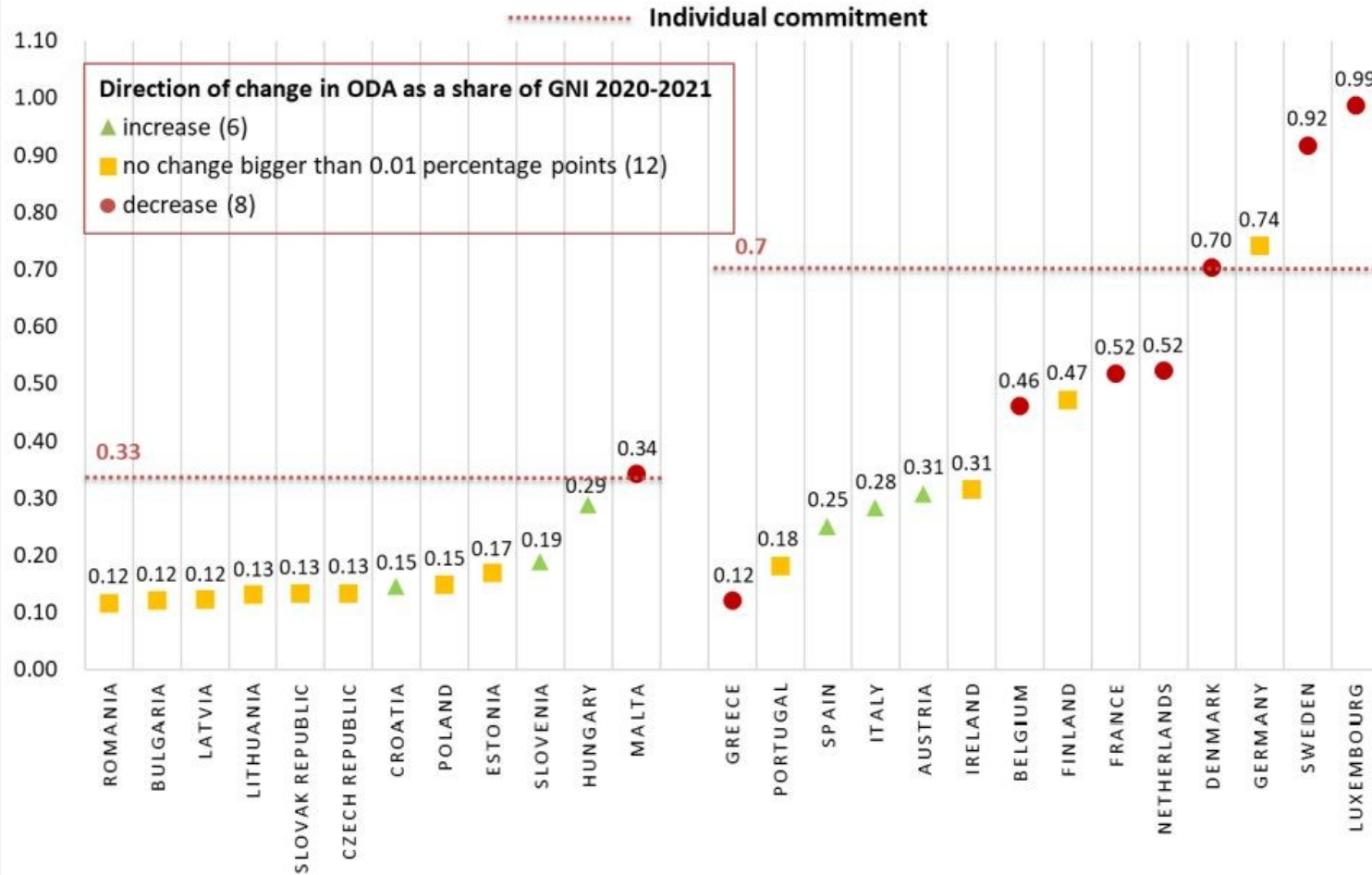
As a proportion of their Gross National Income (GNI), 2023

Source: [OECD](#) (2024).

GAP BETWEEN 2021 ODA/GNI LEVELS AND AGREED INDIVIDUAL TARGETS OF THE EU MEMBER STATES (IN %) AND DIRECTION OF CHANGE FROM 2020 TO 2021 (ON A GRANT EQUIVALENT BASIS)

ROZVOJOVÁ SOUTĚŽ?

- Důležitost EU jako poskytovatele pomoci klesá s ohledem na vstup jiných partnerů
- Tradičně největším donorem jako stát jsou USA, silné je i Japonsko a Austrálie
- Čína stále silnější v Africe a jiných částech světa

PROBLÉMY SOUVISEJÍCÍ S POMOCÍ

- Paralelní existence pomoci ČS a EU
- Otázka kompetencí
- Státy, které dávají na pomoc hodně peněz, si chtějí zachovat kompetence
- Státy SVE hrají menší roli
- DG DEVE a Trade a EEAS nesdílejí společnou vizi rozvojové politiky
- Bude se započítávat čím dál víc spolupráce v oblasti migrace

HUMANITÁRNÍ POMOC

- ECHO Department v rámci Komise
- EU sama o sobě druhým největším donorem po USA
- EK a ČS dohromady představují polovinu celkové humanitární pomoci

KRITIKA STÁVAJÍCÍ ROZVOJOVÉ POMOCI

- Easterly – Břímě bílého muže
  - - Plánovači vs Hledači
  - - Globální plány nefungují
  - - Mělo by dojít k zangažování místních
- Moyo – Dead Aid
  - - Pomoc způsobuje závislost, podporuje korupci a ve svém důsledku i špatné vládnutí
  - - Je třeba zangažovat soukromý sektor
- Oproti těmto autorům stojí například Jeffrey Sachs – „The End of Poverty“ – zvýšením pomoci jsme schopni vymítit chudobu

PROBLÉMY SPOJENÉ S ROZVOJOVOU POMOCÍ

- Státy si na pomoc „zvyknou“
- Nízká efektivita – měří se celková objem pomoci, horší je to s její kvalitou
- Nedostatečná provázanost s jinými politikami bohatých států – migrační (remittance), obchodní

